

ger denne Ændring, maa jeg først sige, at den vedkommende Bestemmelse i § 1 af Regeringen har været tænkt som en Betyggelse for dem, der frygtede for, at et Antal Foretagender, som de anser for Andelsselskaber, skulde kunne falde ind under Loven. Det viste sig imidlertid, at man fra denne Side ikke fandt Bestemmelsen fuldt ud fyldestgørende, og jo mere man forhandlede om Ordlyden, rejstes der, være sig fra den ene eller fra den anden Side, Indvendinger imod enhver foreslaaet Ændring enten i den ene eller den anden Retning og til sidst enedes man saa om den Løsning at lade dette Punktum helt gaa ud. Efter min Opfattelse betyder dette, at man henviser Spørgsmaalet om, hvad der er Aktieselskab og hvad der er Andelsselskab, til at afgøres i Overensstemmelse med det, der er gængs Sprogbrug og almindelig Opfattelse. Man gaar ud fra, at der har fæstet sig i den almindelige Bevidsthed en tilstrækkelig klar Forestilling om, hvad der er et Andelsforetagende, og hvad der karakteriserer et saadant. Hele Spørgsmaalet vil overhovedet kun faa Betydning paa Grænsen, der, hvor der kan være Tvivl om, hvorvidt et Selskab efter sin Karakter falder enten til den ene eller den anden Side. Jeg tror, at naar det kommer til Stykket, vil der i Virkeligheden ikke være ret mange Tilfælde, hvor en begrundet Tvivl desangaaende kan opstaa. Men hvis der opstaaer Tvivl, kan jeg kun sige, at jeg, saa vidt det tilfalder mig at føre Loven ud i Livet, ikke vil være tilbøjelig til at presse ind under denne Lov Foretagender, som kun ved en Tvangsfortolkning kunde blive betragtet som Aktieselskaber, naar de anser sig selv for at være Andelsselskaber, og jeg vil meget betvivle, at overhovedet nogen Minister vil lade det være sig magtpaaliggende at tvinge ind under Loven Foretagender, som ikke med fuld Føje hører hjemme der. Men i øvrigt maa jeg sige det samme, som allerede den ærede Ordfører og det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss) har fremhævet, at i sidste Instans er det Domstolene, der afgør, hvad der med Rette maa anses for at være et Aktieselskab og hvad ikke.

Der vil altsaa muligvis komme til at foreligge Tilfælde, hvor det kan tænkes, at man for at faa klargjort Grænserne appellerer til Domstolene. Dette kan tænkes ikke blot i det Tilfælde, at Administrationen vil tvinge et Selskab til at lade sig registrere, naar det selv stritter imod, men det kan ogsaa tænkes at ske i det

Tilfælde, at der opstaaer en Retstrætte mellem private og det vedkommende Selskab. Da vil Spørgsmaalet om, hvorvidt Selskabet er registreret eller burde være det, muligvis i visse Forhold kunne faa Betydning. Ogsaa ad den Vej vil altsaa eventuelt saadanne Spørgsmaal kunne komme til at foreligge for Domstolene.

Imidlertid, jeg vil udtrykkelig sige som min personlige Opfattelse, at jeg for det første ikke tror, at den hele Sag vil kunne give Anledning til særdeles mange Retstrætter, og dernæst, at jeg kan slutte mig til de Udtalelser, der er fremsatte fra anden Side, og som jeg for øvrigt allerede har fremført i Landstinget, at det er vanskeligt at forstaa, hvorfor Andelsselskabernes Venner er saa overordentlig betænkelige ved at faa en Lov, som vil betrygge Andelsselskaberne netop ved at trække klare Grænser for deres selvstændige Karakter og Virksomhed, og som, hvis den bliver støbt i en lignende Skikkelse som Aktieselskabsloven, saa sandt heller ikke i nogen Maade vil kunne være til Ulempe for Andelsselskaberne.

Jeg har til sidst kun at henvende den Bemærkning til Ordføreren for Mindretallet (Birch), at medens jeg paaskønner, at han og hans Meningsfæller fuldt ud har sluttet sig til de Ændringsforslag, som er stillede af den øvrige Del af Udvalget, og for saa vidt ikke lægger Lovens videre Gang og Vedtagelse Hindringer i Vejen, har jeg nogen Vanskelighed ved at forstaa det Standpunkt, som vil medføre, at han og hans i sidste Instans ikke vil give Loven deres Stemmer. Man kan, forekommer det mig, ikke med nogen Rimelighed bebrejde denne Lov, at den ikke er tilstrækkelig kendt og bearbejdet her i Rigsdagen. Spørgsmaalet om Lovgivning for Aktieselskaber har her i Landet været drøftet i en hel Menneskealder. Siden Begyndelsen af dette Aarhundrede har der været nedsat Kommissioner, som har afgivet Betænkninger, der er tilgængelige for alle, og siden 1910, altsaa i 7 Aar, har Lovforslag atter og atter været fremlagte for Rigsdagen. De er ganske vist ikke kommet til Behandling her i Folketinget, men der har dog været fuld Anledning og Opfordring til at beskæftige sig med Spørgsmaalene, ogsaa til at drøfte dem med saadanne udenforstaaende sagkyndige, til hvis Opfattelse man har Tillid. Lejlighed til at sætte sig ind i dette Emne og til at gennemarbejde det har det saa vist ikke skortet paa, og nu senest er det her foreliggende Lovforslag blevet fremsat i December i Fjor og har ligget